

GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ: TAŞKENT MYO ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

DETERMINATION OF ENTREPRENEURSHIP TRENDS: A STUDY ON TAŞKENT VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

Ayşe YAVUZ², Halil İbrahim YAVUZ³

Öz

Girişimcilik; emek, sermaye ve doğal kaynakların bir araya getirilerek mal veya hizmet meydana getirilmesi faaliyetlerine verilen genel addır. Girişimci ise bu faaliyetleri gerçekleştiren kişidir. Bu çalışma ile Taşkent Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Böylece öğrencilerin girişimcilik konusuna olan ilgi ve yeterlilikleri açığa çıkarılacaktır. Bu çalışma Selçuk Üniversitesi Taşkent MYO öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin demografik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri ilişkilendirilmiş ve öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile demografik özellikleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, Girişimcilik, Meslek Yüksekokulları, Öğrenci, Taşkent

Abstract

Entrepreneurship is the general name given to activities of generating goods or service by bringing together labor, capital and natural resources. The entrepreneur is the person who carries out these activities. With this study, it is aimed to find out the entrepreneurship tendencies of the students in Taşkent Vocational School. Thus, the interests and competences of the students for entrepreneurship will be revealed. This study has been carried out on Selçuk University Taşkent Vocational School students. Survey technique has been used as data collection tool. The obtained data has been analyzed by SPSS packet program. As a result of the study, demographic characteristics of students and entrepreneurship tendencies are related and it has been found that there is no significant difference between entrepreneurship levels of the students and their demographic characteristics.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneur, Vocational School, Student, Taşkent

¹ Bu çalışma 11-13 Mayıs 2017 tarihinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde düzenlenen 4. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sosyal ve Teknik Bilimler Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Öğretim Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, ayseyavuz@selcuk.edu.tr

³ Öğretim Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, h.ibrahimyavuz@selcuk.edu.tr

1. GİRİŞ

Küresel rekabetin her geçen gün varlığını artırarak hissettirdiği günümüz iş dünyasında işletmelerin hayatta kalabilmelerinde ve rekabet üstünlüğü elde etmelerinde önemli bir rolü olan girişimcilik kavramına verilen önem giderek artmaktadır. Girişimcilik faaliyeti tüm dünyada ekonomilerin gelişmesi ve istihdam sağlanması konularında bir çıkış yolu olarak görülmektedir.

Günümüzde yaşanan ekonomik ve teknolojik gelişmeler sonucunda girişimcilere daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Girişimciler, yeniliklerin öncüsü, rekabete dayanıklı ve risk alabilen kişilerdir. Güçlü bir ekonominin varlığı için her zaman girişimcilere ihtiyaç duyulacaktır. Bir ülkedeki girişimci sayısının fazlalığı, o ülkenin ekonomisinin güçlenmesinde bir etken olabilmektedir. Bu durumda ekonomisini geliştirmek, rekabet gücünü artırmak, gelir düzeyini artırmak ve işsizlikle mücadele etmek isteyen bir ülke etkili girişimcilere sahip olmak ve onları desteklemek durumundadır.

Girişimcilik eğilimi, doğuştan gelen bir davranış olarak görülse de ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bireylerde girişimcilik eğilimini etki eden birçok faktörler bulunmaktadır. Bireyin cinsiyeti, yaşı, köyde veya ilde yaşıyor olması, eğitim durumu, ailenin işi gibi birçok faktör girişimcilik eğilimine etki eden faktörler arasında sayılabilmektedir.

Girişimciliğin öneminin anlaşılmasıyla birlikte özellikle son zamanlarda bu konuda birçok araştırma yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğiliminde farklılıkların bulunup bulunmadığı öğrencilere ait demografik değişkenler ile ilişkilendirilerek açıklanmaya çalışılmaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Geçmiş yıllarda kullanılan teşebbüs kavramı günümüzde yerini girişim kavramına, müteşebbis kavramı da girişimci kavramına bırakmıştır. Girişim kavramı bir işi gerçekleştirmek için harekete geçme, yeltenme ve başlama anlamına gelmektedir (Çatır vd., 2015:108). Girişimci kelimesi köken olarak “entrepreneur” sözcüğünden gelmekte ve “bir şey yapmaya söz vermek” veya “bir şeyden sorumlu olmak” anlamlarına gelmektedir (Taysı ve Canbaz, 2014: 60).

Başka bir tanıma göre girişimci, henüz belli olmayan bir bedele satmak için üretim faktörlerini satın alan ve bu faktörleri bir araya getirerek ürün ve hizmet üreten kişidir (Çarıkçı ve Koyuncu, 2010:6).

Girişimcilik kavramının iktisat ve işletme alanlarında uzun yıllardır kullanıldığı bilinmektedir. Girişimcilik faaliyeti, Fransız ekonomist J.B. Say tarafından iktisat literatürüne dördüncü bir üretim faktörü olarak dahil edilmiştir. Böylece üretim faktörleri; emek, sermaye, doğa faktörleri ve girişimcilik şeklinde sıralanmıştır (Bilge ve Bal, 2012:132).

Girişimcilik; içinde bulunulan çevrenin sunduğu fırsatların farkına vararak bu fırsatlardan tasarılar, planlar, projeler üretebilme ve bunları günlük hayata aktararak kar elde etme, insanların hayatını daha kolay hale getirme yeteneğine sahip olma olarak da görülmektedir (Duran vd, 2013: 35). Başka bir tanıma göre girişimcilik kaynaklarla, teknolojiyle ve piyasa ihtiyaçlarıyla ilişkili olarak ortaya çıkan üretim imkanlarını görme yeteneğidir (Johansen, 2002: 1).

Kuratko'ya göre girişimcilik iş dünyasında değişim için gerekli agresif bir katalizör şeklinde tanımlanmakta; girişimci ise kaos ortamlarında diğerlerinin fark edemediği fırsatları görebilen kişiler olarak ifade edilmektedir (Kuratko, 2007: 1). Girişimcilik; risk alma, gelecek odaklılık, kararlılık, fırsatları değerlendirme, liderlik yönünün olması ve dış faktörlere karşı bireysel güç olarak altı alt boyuttan meydana gelmektedir (Bilge ve Bal, 2012: 144).

Girişimcilik; günümüzün ekonomik ve sosyal açıdan önemli güçlerinden birisini oluşturmaktadır. Bu kadar önemli bir güç haline gelmesinin temel nedeni girişimcilik faaliyetlerine olan ilginin her geçen gün giderek artmasıdır. Girişimcilik faaliyetlerine karşı ilginin bu denli artması ise iş alanları ve teknolojiadaki gelişmelerin dünyayı şekillendirmesinden kaynaklanmaktadır. Dünya üzerinde yaşanan dönüşümün tam olarak anlaşılabilmesi için girişimciliğin ve girişimcilik ile ilgili dinamiklerin anlaşılması gerekmektedir (Keleş vd., 2012: 109).

Girişimcilik, tüm gelişmiş ülkelerde ve hemen hemen tüm endüstri dallarında önemli bir yere sahiptir. Girişimciliğin gün geçtikçe artan bu önemini, özellikle üç alanda vurgulamak mümkündür (Balaban ve Özdemir, 2008:135):

- Yenilikçilik-icatçılık,
- Yeni iş alanları yaratma
- Yeni işletmelerin doğması-büyümesi,

Girişimcilik faaliyeti toplumsal kalkınmanın sağlanması, refahın artırılması, istihdam sorununa çözüm bulunması, rekabetin geliştirilmesi, katma değer yaratılması vb. gibi birçok alanda önemli roller üstlenmektedir. Girişimciler yeni fikirlerin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlar, yeni sanayi dallarının oluşmasına yol açar ve ekonomik büyümeye katkı sağlar (Uluyol, 2013:353).

Girişimcilik eğilimi ise, kişinin girişimcilik yapmaya doğru yönelmesi ve bunu gerçekleştirmek için kendine güven duyması ile ilgilidir. Girişimcilik eğilimi ile özellikle gençler arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Girişimciliğin, fikri ve fiziki bir hareketliği gerektirmesinden dolayı gençlerin diğer yaş gruplarına göre daha enerji dolu olmaları, önlerine gelen fırsatları işe dönüştürme noktasında daha istekli olmaları oldukça normaldir. Bu hareketliliğin gençler tarafından girişimciliğe dönüştürülmesi önemli bir kazanım olacaktır (Güreşçi, 2014: 24).

Girişimci davranışları engelleyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler; kuruluş sermayesini bulmak için karşılaşılan zorluklar, iş dünyasının barındırdığı riskler, kuruluş maliyetlerinin yüksek olması, yasal kısıtlamalar, girişimci imajının tam ve doğru algılanamamasından doğan güçlükler, girişimcilik ile ilgili eğitimlerin verilmemesi, insan kaynakları tarafında yaşanan problemler ve bireysel özelliklerin girişimciliğe engel teşkil etmesi şeklinde sıralanabilmektedir (Kılıç vd., 2012:426).

Girişimci olmayı belirleyen faktörler; bireysel yaklaşım, çevresel yaklaşım ve firma yaklaşımı olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Bireysel yaklaşıma göre, girişimci bireyin psikolojik ve demografik özellikleri göz önüne alınarak açıklanmakta ve girişimciliği etkileyen faktörler; yaş, eğitim, kişisel değerler, aile, iş tecrübesi vb. olarak sıralanmaktadır. Çevresel yaklaşıma göre girişimci sosyal, ekonomik, kültürel ve teknolojik koşullardan etkilenmektedir. Girişimciliği etkileyen bir diğer yaklaşım

olan firma yaklaşımı; mevcut bir şirket içinde gerçekleştirilen girişimcilik faaliyetlerini dikkate almakta ve iyi bir girişimci olmak için aynı zamanda yönetsel özellikleri de bünyesinde barındırmak gerektiğini vurgulamaktadır (Köksal ve Penez, 2015:157).

Girişimcilik ile ilgili literatürde yapılan çalışmalar incelendiği zaman bunlardan biri Çatır vd.'nin (2015) Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu'nda gerçekleştirdikleri çalışmadır. Çalışma sonucunda öğrencilerin girişimcilik eğilimleri ile cinsiyetleri ve öğrencilerin normal veya ikinci öğretim öğrencisi olmaları arasında anlamlı bir ilişki bulunamazken; yaşları, girişimcilik dersi alıp almama durumu ve bölümleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İşletme bölümünde okuyan, girişimcilik dersini alan ve 20-22 yaş aralığında bulunan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu ortaya koyulmuştur.

Günay (2016) tarafından yapılan diğer bir çalışmada bilişim alanında eğitim gören öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma Afyonkarahisar ilinde farklı kademelerde okuyan bilişim alanındaki 645 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin lise öğrencilerine göre daha yüksek olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca öğrencilerin girişimcilik eğilimleri ile cinsiyet, yaş, girişimcilik eğitimi alma, aile işletmesinin olması durumlarına göre doğrudan anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Uygun vd. (2012) tarafından yapılan başka bir çalışmada girişimci adaylarının girişimcilik eğilimleri ve girişimcilik özellikleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bu çalışmada erkeklerin kadınlara, aile geliri yüksek olanların düşük olanlara, büyük yerlerde büyüyenlerin küçük yerlerde büyüyenlere, mühendislik fakültesinde okuyanların diğer fakültede okuyanlara göre kendi işini kurma eğilimlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Girişimcilik eğilimi ile risk alma ve özgüven özelliği arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nicolaou vd.'nin (2008) 870 adet tek yumurta ikizi ve 857 adet aynı cinsiyete sahip çift yumurta ikizi üzerinde İngiltere' de yaptıkları bir çalışmaya göre girişimcilik üzerinde genetik etkilerin aile çevresi ve aile terbiyesinin etkisinden daha fazla olduğunu ortaya koymuşlardır.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı önlisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemek ve girişimcilik düzeylerinin demografik özellikler olan cinsiyet, yaş, okuduğu bölüm, ailenin ikamet ettiği yer, ekonomik düzey, babanın çalıştığı sektör düzeyinde farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

Öğrenciler mezun olduktan sonra kamuda veya özel sektörde yeterli iş imkânı bulamadığından, ekonomik kalkınma ve büyüme için girişimcilerin yüksek öneme sahip olmasından dolayı öğrencilerin girişimcilik yeteneklerinin ortaya çıkarılmasına yardımcı olunması ve bu yeteneğin geliştirilmesi son derece önemlidir.

Araştırmamızda aşağıdaki hipotezler kurulmuştur:

H1: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile ailelerinin yaşadıkları yer arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H2: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H3: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H4: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile ailelerinin gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

3.2. Veri Toplama Aracı ve Ölçekler

Çalışma bağımlı değişkenin “girişimcilik eğilimi”, bağımsız değişkenlerin de “öğrencilerin demografik özelliklerinin” olduğu ampirik bir araştırmadır. Araştırmada anket yöntemi veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Anket, Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilmiş ve geçerliliği sınanmış olan girişimcilik ölçeğinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Anketimiz iki bölümden meydana gelmiştir. İlk bölümde demografik bilgileri belirlemeye yönelik cinsiyet, yaş, okuduğu bölüm, ailenin ikamet ettiği yer, ekonomik düzey, babanın çalıştığı sektör gibi sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik ifadeler bulunmaktadır.

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırma Konya ilinde Taşkent Meslek Yüksekokulu öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Taşkent Meslek Yüksekokulunda 1 ve 2. sınıfta okula devam eden 165 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise anketin uygulandığı tarihte okulda bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Ankete geri dönüş yapan öğrenci sayısı 107 olup, analiz 107 anket üzerinde gerçekleştirilmiştir.

3.4. Güvenirlilik Analizi

Ankette kullanılan girişimcilik eğilimi ölçeğinin güvenilirlik düzeyini ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Güvenirlilik analizi sonucunda 36 ifadeye ilişkin Cronbach's Alfa değeri 0,94 olarak hesaplanmıştır. Bu değere göre ölçeğin güvenilir olduğu görülmektedir.

3.5. Verilerin Analizi ve Bulgular

Araştırmada, öğrencilerin demografik özelliklerini incelemek ve girişimcilik eğilimlerini analiz etmek amacıyla istatistik testler kullanılmıştır. Ankete katılan öğrencilere ait demografik tanımlamalar Tablo.1'de Frekans (n) ve Yüzde (%) şeklinde verilmiştir. Verilerimizin normal dağılıp dağılmadığını görmek amacıyla Kolmogorov Smirnov Testi yapılmıştır. Test sonucuna göre Sig. değeri 0,05 anlamlılık düzeyinden büyük olduğu için verilerin normal dağılıma uyduğu görülmüştür. Ölçeğin demografik özelliklere göre değişim gösterip göstermediğini test etmek için; iki farklı örneklem grubu için Bağımsız Örneklem t Testi, örneklem grubunun ikinin üzerinde olduğu durumlar için ise Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi için $p < 0.05$ değeri esas alınmıştır.

Ölçeklerde yer alan sorulara ilişkin Ortalama ve Standart Sapma değerleri tablolarda verilmiştir.

Tablo 1. Ankete Katılanlara İlişkin Demografik Bulgular

Değişken	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
bay	63	58,9
bayan	44	41,1
Yaş		
18-20	72	67,3
21-23	34	31,8
24-26	1	0,9
Sınıf		
1.sınıf	72	67,3
2.sınıf	35	32,7
Okuduğunuz bölüm		
Dış Ticaret	12	11,2
Bankacılık ve Sigortacılık	8	7,5
İş sağlığı ve Güvenliği	6	5,6
Harita ve Kadastro (1. Öğretim)	51	47,7
Harita ve Kadastro (2. Öğretim)	30	28
Ailenizin yaşadığı yer		
İl	46	43
İlçe	40	37,4
Köy	19	17,8
Kasaba	2	1,9
Ailenizin ekonomik düzeyi		
1000-2000	71	66,4
2001-3000	25	23,4
3001-4000	5	4,7
4000 üstü	6	5,6
Babanızın çalıştığı sektör		
Kamu	9	8,4
Esnaf	20	18,7
Özel sektör	21	19,6
Çalışmıyor	15	14
Diğer	42	39,3
Ailenize ait özel işletme olup olmaması		
Evet	11	10,3
Hayır	96	89,7
Kardeş sayısı		
1	25	23,4
2	32	29,9
3	20	18,7
4	6	5,6
5 ve üzeri	24	22,4
Aile durumunuz		
Her ikisinde sağ- birlikte yaşıyor	94	87,9
Her ikisinde sağ- boşanmış	7	6,5
Anne sağ- baba vefat etti	3	2,8
Baba sağ- anne vefat etti	3	2,8
Toplam	117	100

Demografik özelliklerine göre ankete katılanların yaklaşık %59'unu baylar ve %67'sini 18-20 yaş arasındaki gençler oluşturmaktadır. Okul kontenjanı ve öğrenci sayısında Harita Kadastro bölümünün ağırlığı anket verilerine de yansımış olup, ankete katılan öğrencilerin %75,7'sini bu bölüm öğrencileri oluşturmaktadır. Ankete katılanların yaklaşık %80'lik kısmı il ve ilçe merkezlerinde yaşarken, %66,4'ünün ailesinin gelir düzeyi 1000-2000 TL aralığındadır. Gelir düzeyinin düşük olmasındaki önemli neden ise %39,3'lük bir orana sahip olan öğrencilerin babalarının emekli veya çiftçi olmasından kaynaklıdır. Öğrencilerin yaklaşık %90'lık kısmının ailesine ait özel bir işletmesi yoktur. Ankete katılan öğrencilerin %53'ü 2 ve daha az kardeş sahibi olup, yaklaşık %88'lik bölümünün anne-babaları sağ ve birlikte yaşamaktadır.

Tablo 2. Girişimcilik Eğilimi Ölçeğinde Yer Alan İfadelere İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

	Ortalama	Standart Sapma
İşimde geçmiş performansımın daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	4,36	,770
Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	4,43	,741
İstediğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebinin genellikle kendi yeteneklerimin olduğu düşünürüm.	3,94	1,089
İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	4,26	,925
Kendi işimi kurabilirim.	4,05	1,076
İşten zorunlu olarak ayrılırsam işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.	3,89	,974
Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim .	4,19	,933
Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.	3,89	1,216
Denemediklerimi denemekten çekinmem.	4,16	,943
Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissedirim.	4,16	,913
Arkadaşlarıma değişik iş projelerden söz ederim.	3,47	1,168
Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	3,80	1,013
Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem	3,80	,966
Hayatımı dış etkenlere bırakmam	3,98	1,141
Kararlarımla hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.	4,41	,846
Risk almaktan çekinmem	3,92	1,108
Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim.	3,96	1,036
Yeni bir şeyleri denememe imkan veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	3,99	1,145
Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.	3,83	1,059
Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.	3,89	1,012
Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.	3,53	1,093
Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldırebiliriz.	4,21	,949
Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.	4,11	,945
Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam.	3,91	,967
Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.	3,66	1,181
Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim.	3,96	1,098
Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.	3,92	1,001
Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	4,33	,929
Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.	3,88	1,025
İşimde ve çalışmalarımdaya ortaya çıkan değişimlere açıgımdır.	3,88	1,088
İşimi severek ve azimle yaparım.	4,47	,769
İşimde yaratıcılık yönüm güçlüdür.	4,20	,926
İşimi gerçekleştirirken, herhangi bir ekip ya da kişiyle çalışabilirim.	4,19	,902
Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.	4,18	,950
İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.	4,17	,906
Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür.	4,13	1,001

Sorulara verilen cevapların ortalaması 4,03'tür. Bu sonuçtan hareketle öğrencilerin genel anlamda girişimci eğilimli olduğu söylenebilmektedir. 3,47 ile en düşük ortalamaya "arkadaşlarıma değişik iş projelerinden söz ederim" sorusu sahiptir. 4,43 ile en yüksek ortalamaya sahip soru ise "görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım" olmuştur.

Tablo 3. Girişimcilik Eğiliminin Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması İçin Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi

Değişken		N	Ortalama	Standart Sapma	Test Değeri	p
Cinsiyet	bay	63	4,0494	,60640	,412	0,681
	bayan	44	4,0032	,51733		
Sınıf	1.sınıf	72	4,0104	,61408	-,518	0,605
	2.sınıf	35	4,0714	,46968		
Ailenize ait özel işletme olup olmaması	Evet	11	4,2803	,43167	1,547	0,125
	Hayır	96	4,0017	,57795		

Girişimcilik eğilimi ölçeğinin katılımcıların cinsiyetleri açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem T Testi analizi uygulanmıştır. Test sonucunda değişkenler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir ($p=0.681>0.05$).

Girişimcilik eğilimi ölçeğinin katılımcıların öğrenim gördükleri sınıfları açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem T Testi analizi uygulanmıştır. Test sonucunda değişkenler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir ($p=0.605>0.05$).

Girişimcilik eğilimi ölçeğinin katılımcıların ailelerine ait özel işletme olup olmaması açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem T Testi uygulanmıştır. Test sonucunda değişkenler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir ($p=0.125>0.05$).

Tablo 4. Girişimcilik Eğiliminin Katılımcıların Demografik Özellikleri Açısından Karşılaştırılması İçin Uygulanan Tek Yönlü Varyans (Anova Testi) Analizi Sonuçları

Değişken		N	Ortalama	Standart Sapma	Test Değeri	p
Yaş	18-20	72	4,0089	,49867	,879	,418
	21-23	34	4,0547	,69924		
	24-26	1	4,7500			
Bölüm	Dış Ticaret	12	4,1019	0,44874	1,486	0,212
	Bankacılık ve Sigortacılık	8	4,4132	0,65490		
	İş sağlığı ve Güvenliği	6	4,1759	0,48897		
	Harita ve Kadastro (1. Öğretim)	51	4,0136	0,48104		
	Harita ve Kadastro (2. Öğretim)	30	3,8991	0,70679		
Ailenin yaşadığı yer	İl	46	4,0139	0,66183	0,459	0,712
	İlçe	40	3,9819	0,53559		
	Köy	19	4,1564	0,38291		
	Kasaba	2	4,1806	0,60890		
Ailenizin ekonomik düzeyi	1000-2000	71	3,9957	0,59424	1,352	0,262
	2001-3000	25	4,0789	0,48077		
	3001-4000	5	3,8111	0,61155		
	4000 üstü	6	4,4213	0,50960		
Babanızın çalıştığı sektör	Kamu	9	3,8673	0,32506	0,482	0,749
	Esnaf	20	4,0750	0,50341		
	Özel sektör	21	4,1270	0,54593		
	Çalışmıyor	15	4,0833	0,55007		
	Diğer	42	3,9769	0,66014		
Kendiniz hariç kardeş sayınız	1	25	4,0011	0,48176	0,974	0,425
	2	32	4,1293	0,52660		
	3	20	4,1167	0,40621		
	4	6	3,7269	0,56065		
	5 ve üzeri	24	3,9329	0,78640		
Aile durumunuz	Her ikiside sağ- birlikte yaşıyor	94	4,0381	0,57000	0,379	0,768
	Her ikiside sağ- boşanmış	7	3,9524	0,60300		
	Anne sağ- baba vefat etti	3	4,2315	0,43063		
	Baba sağ- anne vefat etti	3	3,7685	0,78042		

Girişimcilik eğilimi ölçeğinin katılımcıların demografik özellikleri açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır. Test sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bu nedenle daha önce kurmuş olduğumuz hipotezlerden;

H1: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile ailelerinin yaşadıkları yer arasında anlamlı bir farklılık yoktur,

H2: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur,

H3: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık yoktur,

H4: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile ailelerinin gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur,

hipotezlerinin tamamı kabul edilmiştir.

4. SONUÇ

Toplumların gelişmesi ve sürdürülebilir bir rekabet avantajı elde etmesi için girişimcilik özelliği gösteren kişileri girişimciliğe yönlendirmek ve girişimcilerin sayısını arttırmak önemli bir konudur. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimini belirlemek amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin yüksek olduğu ortaya koyulmuştur. Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri ile demografik özellikleri arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre çalışmanın gerçekleştirildiği meslek yüksekokulunda; öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf, bölüm, ailesinin yaşadığı yer, kardeş sayısı, babasının çalıştığı sektör gibi demografik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda girişimcilik eğilimine ilişkin gruplar arasında herhangi bir farklılığın bulunmaması dikkat çekicidir. Nitekim bu kadar farklı demografik özelliklerin kıyaslandığı bir araştırmada en azından bazı gruplarda farklılık gözlenmesi beklenmektedir. Sonucun bu şekilde çıkmasına anketler doldurulurken gereken önem ve özenin gösterilmemesinin sebep olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle nicel çalışmaların yanı sıra konu ile ilgili nitel çalışmaların da yapılması önerilmektedir.

Literatürdeki benzer çalışmaların bir kısmında gruplar arasında anlamlı farklılıklar çıkarken bazılarında ise böyle bir ilişki bulunamamıştır. Bilge ve Bal'ın (2012) yaptığı çalışmada bizim çalışmamıza benzer şekilde cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunamamış ayrıca öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin de düşük olduğu ortaya koyulmuştur. Taysı ve Canbaz'ın (2014) yapmış olduğu araştırmada da gruplar arasında cinsiyet, yaş, ailedeki kardeş sayısı, medeni durum, ailenin yaşadığı yer, yetişme çağında iken en uzun süre ikamet edilen yer gibi demografik özelliklerde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yalnız öğrencilerin okuduğu bölüm açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Ekonomik refah düzeyinin yüksek olmasını arzulayan, işsizlik problemini ortadan kaldırmak isteyen kısacası gelişmiş ülkeler düzeyine çıkmayı amaçlayan bir ülke için girişimciler oldukça önemlidir. Girişimciliğin önemini anlayan bir ülke girişimci sayısını arttırmak için girişimciliği teşvik etmeye çalışmaktadır. Ülkemizde de son yıllarda KOSGEB ve Teknokent'ler gibi kuruluşlar tarafından özellikle kadın ve genç girişimcilere yönelik maddi desteklerin artırıldığı sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu durumun sürdürülebilir olması ve açılan işletmelerin ekonomik büyümeye katkı sağlaması için suistimallerin önlenmesi, alınan hibe ve faizsiz kredilerin hangi alanlarda kullanıldığının denetlenmesi gerekmektedir.

5. KAYNAKÇA

- Balaban, Özlem-Özdemir, Yasemin (2008), “Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi: Sakarya Üniversitesi İİBF Örneği”, *Girişimcilik Ve Kalkınma Dergisi*, Cilt.3, Sayı.2, (133-147).
- Bilge, Hürriyet-Bal, Vedat (2012), “Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt.2, Sayı.16, (131-148).
- Çarıkcı, İ. Hüseyin-Koyuncu, Osman (2010), “Bireyci-Toplumcu Kültür Ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı.3, (1-18).
- Çatır, Ozan-Şimşek, Ali-Ölekli, Nilay (2015), “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma”. *Electronic Journal Of Vocational Colleges*, Aralık, 4. Umyos Özel Sayısı, (105-114).
- Duran, Cengiz-Büber, Harun-Gümüştekin, G. Eren (2013), “Girişimcilik Hislerine Eğitimin Katkısı: Kütahya Meslek Yüksek Okulu Makine Programı Örneği”. *Girişimcilik Ve Kalkınma Dergisi*, Cilt.8, Sayı.2, (33-56).
- Günay, Abdurrahman (2016), *Bilişim Alanında Değişik Kademelerde Eğitim Gören Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.
- Güreşçi, Ertuğrul (2014), “Girişimcilik Eğilimi Üzerine Bir Araştırma: İspir Hamza Polat MYO Örneği”. *Girişimcilik Ve Kalkınma Dergisi*, Cilt.9, Sayı.1, (23-38).
- Johansen, Karl-Johan (2002), “Organizational factors and Intrapreneurship”. *Harvard Business Review*, Vol.23, No.3, (315-334).
- Keleş, H. Necla-Özkan, T. Kırıl-Doğaner, Mustafa-Altunoğlu, A. Ender. (2015), “Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, Sayı.9, (107-118).
- Kılıç, Recep-Keklik, Belma-Çalış, Nevzat (2012), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt.17, Sayı.2, (423-435).
- Köksal, Yüksel-Penez, Selin (2015), “Yüksek Girişimcilik Eğilimli Üniversiteli Gençlerin Demografik Özellikleri Ve Sektör Tercihleri Üzerine Bir İnceleme”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt.20, Sayı.1, (155-167).
- Kuratko, Donald F. (2007), “Entrepreneurial Leadership In The 21. Century: Guest Editor’s Perspective”, *Journal Of Leadership And Organisational Studies*, Vol.13, No.14, (1-11).
- Nicolaou, Nicos- Shane, Scott- Cherkas, Lynn- Hunkin, Janice- Spector, Tim D. (2008), “Is the Tendency to Engage in Entrepreneurship Genetic?” *Management Science*, Vol.54, No.1, (167-179)

- Taysı, Kemal-Canbaz, Serdar (2014), “Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini Ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”. *Ejovoc: Electronic Journal Of Vocational Colleges*, Cilt.4, Sayı.1, (59-67).
- Uluçol, Osman (2013), “Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Örneği”. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt.6, Sayı.15, (350-372).
- Uygun, Mutlu- Mete, Sinan- Güner, Ebru (2012), “Genç Girişimci Adayların Girişimcilik Eğilimi Ve Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişkiler”. *Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt.4, Sayı.2, (145-156).
- Yılmaz, Ercan-Sünbül, A. Murat (2009), “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi.” *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı.21, (196-203).